

Изобщо по климатъ-тъ си Европа може да ся раздѣли на юго-западнѣ и сѣверо-источнѣ. *Климатъ-тъ на юго-западнѣ Европѣ е топълъ; морскій; климатъ-тъ на юго-источнѣ е сухъ континенталенъ.* Тѣзи разлика произлиза отъ слѣдующи-тъ причини: 1-о отъ това, чи Европа е изрѣзана съ морета най много на юго-западъ, а на сѣверо-истокъ тя е заградена съ сушъ; (2-о отъ различно положеніе на едикъ-тъ часть на Европѣ, относительно главни-тъ вѣтрове;) 3-о отъ това, чи задъ Сръдиземно море лежи горѣща Африка съ Сахарѣ, коя-то е по голѣма отъ половинъ Европѣ. Най важна-та отъ тѣзи причини е посока-та на главни-тъ европейски вѣтрове — юго-западниѣ и сѣверо-источниѣ. Юго-западни-тъ вѣтрове, топли и влажни, какъ-то спорѣдъ мѣсто-то, отъ дѣто ся наченватъ (тропически-тъ страни), тѣй и по свойство-то на пхть-тъ си (надъ Голфъ-шромъ) распржкатъ по Европѣ топлинѣ и влажъ; сѣверо-источни-тъ, наопаки, студени и сухи, какъ-то спорѣдъ мѣсто-то, отъ дѣто ся наченватъ (полярни-тъ страни), тѣй и по свойство-то на пхть-тъ си (ледяни-тъ тундри на Сѣвернѣ Азиѣ и покритіѣ съ ледъ Сѣвернѣй океанъ), распржкатъ по неж, по противнѣ посокъ, сухость и студъ. Затова юго-западна Европа е по топла и по влажна отъ сѣверо-источнѣ.

Европа е богата съ много твърдѣ полезни растенія и животни. *) Между *растенія-та*, кои-то съставятъ главно-то богатство на Европѣ, сж забелѣжителни: а) отъ хлѣбни-тъ — овесъ, ячмикъ, ржжъ, пшеница, майсъ и картофель; б) отъ плодови-тъ дръвета — ябълки, круши, сливи, кестени, миндаль, фиги, гроздіе, маслини, портукали и лимони; в) отъ технически-тъ — ленъ, конопи, тютюнь, цвекло, черница, крапъ и марена. Освѣнъ това сж важни много дръвета, кои-то даватъ изобилно материалъ за сгради и за горѣніе: елха, боръ, липа, джбъ, букъ и др. Между животни-тъ най много важни сж домашни-тъ, кѣто: овци, кози, елени, волви, крави, магарета, коне, свине и пр.

Овесъ-тъ, ячмикъ-тъ и картофель-тъ е распржснатъ поч-

*) За животни-тъ и растенія-та си Европѣ длѣжбе не само на природъ-тъ си, нъ и на жители-тъ си. Жители-тъ ся старажтъ да истрѣбжтъ безполезни-тъ животни и да размножжтъ полезни-тъ. Затова въ Европѣ ся срѣщатъ много таквизи растенія и животни, кои-то по напредъ сж живѣяли само въ други-тъ части на свѣтъ-тъ. Тѣй сж превозени въ Европѣ: отъ Азиѣ — пшеница, ржжъ, оризъ, конопи, памукъ, черничово дръво, праскови, зарзали, портукали, гроздіе; сжщо — лиляка, гортензіѣ, камелиѣ, китайска роза, астра; отъ Африкѣ — Алое; отъ Америкѣ — картофель, майсъ, тютюнь, акаціѣ, георгина, кактусъ.